

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

शुक्रवार, जुलै २७, २००७ / श्रावण ५, शके १९२९

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

गृह विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २७ जुलै २००७

अधिसूचना

मुंबई दारूबंदी अधिनियम, १९४९.

क्रमांक बीडब्ल्यूआर. ११०६/सीआर-१५/इएक्ससी-३.— ज्याअर्थी, विशेष परवाना व अनुज्ञप्ती नियम, १९५२ मध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी पुढील नियम ताबडतोब अंमलात आणण्यात यावेत आणि म्हणून मुंबई दारूबंदी अधिनियम, १९४९ (१९४९ चा मुंबई २५) याच्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (३) च्या परंतुकाद्वारे तरतूद केल्याप्रमाणे पूर्वप्रसिद्धीशिवाय ते नियम करण्यात यावेत, असे महाराष्ट्र शासनास वाटते.

त्याअर्थी, आता, मुंबई दारूबंदी अधिनियम, १९४९ याच्या कलम १४३ च्या पोट-कलम (२) च्या खंड (ब), (फ), (ग), (ह), (ह-१), (के) आणि (यू) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे पुढील नियम करीत आहे :—

१. या नियमांना विशेष परवाना व अनुज्ञप्ती (सुधारणा) नियम, २००७ असे संबोधण्यात यावे.
२. विशेष परवाना व अनुज्ञप्ती नियम, १९५२ चा नियम ५ (अ) मधील,—

(१) पोट-नियम (१) मधील “हॉटेल, उपहारगृह, आहारगृहे किंवा क्लब यांच्या”, “असे हॉटेल, उपहारगृह किंवा आहार गृह यांच्या प्रभारी असलेली” आणि “अथवा त्या प्रयोजनार्थ रितसर प्राधिकृत केलेला एखाद्या क्लबचा कार्यवाह” हे शब्द वगळ्यात यावेत.

(२) पोट-नियम (४) मधील सध्याच्या तरतुदी ऐवजी खालील तरतूद समाविष्ट करण्यात यावी.

“(४) खालील बाबतीत नियम ५ (अ) अन्वये अनुज्ञप्ती मंजूर करण्यात येऊ नये,—

(अ) ज्या दुकानाचे क्षेत्रफळ १६ चौरस मीटर पेक्षा कमी आहे आणि जिल्हाधिकारी किंवा त्यांनी अधिकार प्रदान केलेल्या कोणत्याही अधिकाऱ्याच्या मते जर ही जागा दुकानात वाईनची साठवण करण्यासाठी आणि लोकांना वाईनचे सेवन करण्यासाठी पुरेशी नसेल तर आणि दुकानाच्या समोरून जाणाऱ्यांना व बाहेरच्यांना वाईनचे सेवन दिसत असेल, किंवा ;

(ब) वाईनच्या किरकोळ विक्रीची जागा महानगरपालिकेच्या हद्दीत असेल किंवा “अ” किंवा “ब” श्रेणीच्या नगरपालिका हद्दीत असेल तर अशा दुकानापासून ५० मीटर अंतराच्या आत आणि इतरत्र ठिकाणी १०० मीटरच्या आत कोणतीही शैक्षणिक संस्था किंवा धार्मिक संस्था असेल, किंवा ;

(क) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचे बस स्थानक, स्टेशन किंवा आगार या ठिकाणापासून १०० मीटर अंतराच्या आत असेल ;

(ड) अनुज्ञप्ती मंजूर होण्यापूर्वी जागा सर्व सोयींनी युक्त नसेल आणि जिल्हाधिकाऱ्यांनी किंवा त्यांनी अधिकार दिलेल्या अधिकाऱ्यांनी सदरील जागा मंजूर केलेली नसेल व जागा योग्य नसल्याचे प्रमाणित केले असल्यास, त्याची कारणे त्यांनी लेखी स्वरूपात नोंदविली असतील.

आणखी असे की, या पोट-नियमात काहीही नमूद केले असले तरी विशेष परवाना व अनुज्ञप्ती (दुरुस्ती) नियम, २००७ च्या तरतुदी अंमलात येण्यापूर्वी जर अशा जागेमध्ये एखादी ई-२ अनुज्ञप्ती असेल तर अशा अनुज्ञप्तीला या तरतुदी लागू होणार नाहीत.

स्पष्टीकरण :—या पोट-नियमाकरिता—

(एक) “शैक्षणिक संस्था” म्हणजे कोणतीही पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक किंवा माध्यमिक शाळा ज्यांचे व्यवस्थापन किंवा मान्यता हे स्थानिक प्राधिकरणाकडून किंवा राज्य शासन किंवा केन्द्र शासनाकडून आणि विद्यापीठ कायदानुसार स्थापन झालेल्या एखाद्या विद्यापीठाशी संलग्न असलेले महाविद्यालय परंतु यामध्ये कोणतीही खाजगी शिकवणी करणाऱ्या संस्थेचा समावेश होत नाही.

(दोन) “धार्मिक संस्था” म्हणजे जी संस्था एखाद्या धर्माच्या प्रचारासाठी स्थापन झालेली आहे आणि त्यात मंदिर, मठ, मशीद, चर्च, ज्यु लोकांचे प्रार्थना स्थान, अग्यारी किंवा इतर असे कोणतेही धार्मिक प्रार्थना स्थळ जे मुंबई सार्वजनिक न्यास कायदा, १९५० (१९५० चा मुंबई २९) अन्वये व ज्यांचे व्यवस्थापन किंवा मालकी सार्वजनिक विश्वस्थाकडे असेल व नोंदणीकृत असेल आणि राज्य शासनाकडून याबाबतीत विशेष करून आदेशित केलेली इतर धार्मिक संस्था यांचा समावेश केलेला असेल.

(तीन) या पोट-कलमाच्या खंड (ब) किंवा (क) मध्ये नमूद केलेले अंतर हे दुकानाच्या प्रवेशद्वाराच्या मध्यबिंदूपासून ते ज्या जवळच्या रस्त्याने सामान्यतः चालत जाऊ शकतो अशा रस्त्याचे अंतर,—

(अ) एखाद्या संस्थेला जर संरक्षक भिंत असेल तर जवळच्या प्रवेशद्वाराच्या मध्यबिंदूपासून व संरक्षक भिंत नसेल तर संस्थेच्या जवळच्या प्रवेशमार्गापासून अंतर, किंवा ;

(ब) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाच्या बस स्थानक, स्टेशन किंवा आगाराला संरक्षक भिंत असल्यास अशा ठिकाणच्या जवळच्या प्रवेशद्वाराच्या मध्यबिंदूपासून व अशा ठिकाणी संरक्षक भिंत असेल तर असे बस स्थानक किंवा आगाराच्या जवळच्या हद्दीपासून हे अंतर, मोजले पाहिजे.

(३) पोट-नियम (४) नंतर खालील पोट-नियम समाविष्ट करण्यात यावा.

“(४-अ) खालील बाबतीत एखाद्या जागेत ई-२ अनुज्ञप्ती मंजूर झाल्यावर कोणत्याही वेळी या उप-नियम (४) चे खंड (ब) किंवा (क) मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे सदर दुकान प्रतिबंधित अंतराच्या आत आहे असे समजले जाणार नाही :—

(अ) पोट-नियम (४) चे खंड (बी) मध्ये उल्लेख केलेली एखादी संस्था दुकानापासून ५० मीटर अंतराच्या आत किंवा १०० मीटरच्या आत जशी स्थिती असेल त्याप्रमाणे अशी संस्था अस्तित्वात आल्यास किंवा ;

(ब) पोट-नियम (४) च्या खंड (क) मध्ये उल्लेख केलेले बस स्थानक, बस थांबा किंवा बस आगार १०० मीटर अंतराच्या आत अस्तित्वात आल्यास ”

(४) पोट-नियम (४अ) नंतर खालील पोट-नियम समाविष्ट करण्यात यावा.

“(४ब) कोणत्याही दोन दुकानातील अंतर २०० मीटरपेक्षा कमी असू नये. ”

(५) पोट-नियम (५) मधील “नियम ५ च्या पोट-नियम (३)” या मजकुराऐवजी “या नियमाचे पोट-नियम (४), (४अ) व (४ब)” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा.

(६) पोट-नियम (६) मध्ये “हॉटेल, उपहारगृह, आहार गृह किंवा क्लब” या शब्दाऐवजी “अनुज्ञप्तीधारक” हा शब्द समाविष्ट करण्यात यावा.

(७) पोट-नियम (७) मध्ये “ हॉटेल, उपहारगृह, आहार गृह किंवा क्लब ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

३. विशेष परवाना व अनुज्ञप्ती नियम, १९५२ ला जोडलेल्या नमुना “ ई-१ ” मधील—

(१) अनुक्रमांक ३ मधील मजकुराऐवजी खालील मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा :—

“ ३. वाईनची विक्री करण्यात येणाऱ्या जागेचा पूर्ण पत्ता. ”

(२) अनुक्रमांत ४ मधील मजकुराऐवजी खालील मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा :—

“ ४. वरील अनुक्रमांक ३ मध्ये उल्लेख केलेली नियोजित जागा ही—

(अ) कोणतीही महानगरपालिका किंवा “ अ ” वर्ग नगरपालिका किंवा “ ब ” वर्ग नगरपालिका यांच्या हद्दीमध्ये शैक्षणिक किंवा धार्मिक संस्थेपासून ५० मीटर आणि इतरत्र १०० मीटर अंतरावर आहे किंवा कसे,

(ब) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या कोणत्याही बस स्टॅन्ड, स्टेशन किंवा डेपोपासून १०० मीटर अंतरावर आहे किंवा कसे, ”

(३) अनुक्रमांक ६ मधील मजकुराऐवजी खालील मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा :—

“ ६. जेथे वाईनचा उपभोग घेण्याची मुभा देण्यात येईल अशा नियोजित अनुज्ञप्तीचे चटई क्षेत्र आणि तेथे एका वेळी किती व्यक्तींना बसण्याची सोय केली आहे. ”

(४) अनुक्रमांक ७ मधील मजकुराऐवजी खालील मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा :—

“ ७. आस्थापनेत प्रस्तावित परवाना प्राप्त जागेच्या लगत वाईनचा साठा करण्यासाठी स्वतंत्र भांडार कक्ष आहे काय तसेच त्याचे चटई क्षेत्र. ”

(५) अनुक्रमांक ८ मधील मजकुराऐवजी खालील मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा :—

“ ८. प्रस्तावित परवाना प्राप्त जागेचे एकूण क्षेत्रफळ. ”

४. विशेष परवाना व अनुज्ञप्ती नियम, १९५२ ला जोडलेल्या नमुना “ ई-२ ” मध्ये—

(१) मुख्य शीर्षामध्ये “ हॉटेल/उपहारगृह/आहार गृह/क्लब मध्ये ” या मजकुराऐवजी “ अनुज्ञप्तीधारक ” असा मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा.

(२) या नमुन्यामधील “ त्यांच्या हॉटेल/उपहारगृह/आहार गृह/क्लब मध्ये ” या मजकुराऐवजी “ अनुज्ञप्तीच्या जागेत ” असा मजकूर समाविष्ट करण्यात यावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

गौ. जो. रसाळ,

शासनाचे उप सचिव.

HOME DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 27th July 2007

NOTIFICATION

BOMBAY PROHIBITION ACT, 1949.

No. BWR. 1106/CR. 15/EXC. 3.—Whereas, the Government of Maharashtra considers that the following rules further to amend the Special Permits and Licenses Rules, 1952, should be brought into force at once, and therefore, the rules should be made without previous publication as provided by the proviso to sub-section (3) of section 143 of the Bombay Prohibition Act, 1949 (Bom. XXV of 1949) ;

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by clauses (b), (f), (g), (h), (h-1), (k) and (u) of sub-section (2) of section 143 of the Bombay Prohibition Act, 1949 and of all other powers enabling it in this behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules, namely :—

1. These rules may be called the Special Permits and Licenses (Amendment) Rules, 2007 ;

2. In rule 5 A, of the Special Permits and Licenses Rule, 1952—

(1) in sub rule (1) the words “incharge of a hotel, restaurant or canteen or the Secretary of any club duly authorised for the purpose” and “of such hotel, restaurant, canteen or club” shall be deleted.

(2) sub rule (4) shall be deleted and the following new sub rule shall be substituted :—

“(4) No licence under rule 5 A shall be granted in respect of the premises,—

(a) which is less than sixteen square metres in area and which, in the opinion of the collector or the officer authorised by him in this behalf, in writing, is not adequate for storage and consumption of wine and where such consumption is visible to outsiders and passer-by ; or

(b) which is situated in areas within the jurisdiction of any Municipal Corporation of ‘A’ Class or ‘B’ Class Municipal Council, is within a distance of fifty metres and, if situated elsewhere, one hundred metres from any educational or religious institution ; or

(c) which is situated within a distance of one hundred metres from any bus stand, station or depot of the Maharashtra State Road Transport Corporation ; or

(d) which is not duly approved by the collector or the officer authorised by him in this behalf and is not, for reasons to be recorded in writing, certified by him to be otherwise suitable also for locating the shop before the grant of the licence :

Provided that nothing contained in this sub-rule shall apply in respect of an existing shop for which the licensee holds a *valid* licence in Form E-2 immediately before the coming into force of the Special Permits and Licence (Amendment) Rules, 2007.

Explanation.—For the purpose of this sub-rule,—

(i) “educational institution” means any pre-primary, primary or secondary school managed or recognised by any local authority or the State Government or the Central Government and any college affiliated to any University established by law, but does not include any private coaching institution ;

(ii) “religious institution” means an institution for the promotion of any religion and includes a temple, math, mosque, church, synagogue, agiary or other place of public religious worship which is managed or owned by a public trust registered under the Bombay Public Trusts Act, 1950 (Bom. XXIX of 1950) and includes such other religious institutions as the State Government may by order specify in this behalf ;

(iii) the distance referred to in clause (b) or (c) of this sub-rule shall be measured from the mid-point of the entrance of the shop along the nearest path by which pedestrian ordinarily reaches,—

(a) the mid-point of the nearest gate of the institution if there is a compound wall and if there is no compound wall, the mid-point of the nearest entrance of the institution, or

(b) the mid-point of the nearest gate of the bus stand, station or depot of the Maharashtra State Road Transport Corporation if there is a compound wall and if there is no compound wall, the nearest point of the boundary of such bus stand, station or depot.”

(3) after sub-rule (4) the following sub-rule shall be added,—

“(4 A) Any premises in respect of which a licence in Form E-2 has been granted shall not be deemed to be situated within the prohibited distance referred to in clause (b) or (c) of sub-rule (4) if at any time after such licence is granted,—

(a) any institution referred to in clause (b) of sub-rule (4) comes into existence within a distance of fifty metres or as the case may be, one hundred metres, from that premises, or

(b) if any bus stand, station or depot referred to in clause (c) of the said sub-rule (4) comes into existence within a distance of one hundred metres from that premises."

(4) after sub-rule (4 A) the following sub rule shall be added :—

"(4 B) The distance between any two shops should not be less than 200 metres."

(5) in sub rule (5), the words "sub rule (3) of rule 5" shall be substituted by the words "sub rule (4), (4A) and (4B) of the rule".

(6) in sub rule (6), the words "licensed hotel, restaurant, canteen or club" shall be substituted by the words "licence holder".

(7) in sub rule (7), the words "hotel, restaurant, canteen or club" shall be deleted.

3. In form E-1 of the Schedule appended to the Special Permits and Licenses Rule, 1952—

(1) the serial number 3 shall be substituted by the words

"3. The address in full of the premises where the wine would be sold."

(2) the serial number 4 shall be substituted by the following contents.

"4. Whether the proposed premises referred to at item 3 above are—

(a) within 50 metres from any educational or religious institution, if they are within the jurisdiction of any Municipal Corporation or 'A' Class or 'B' Class Municipal Council and 100 metres if situated elsewhere.

(b) within 100 metres from any bus stand, station or depot of the Maharashtra State Road Transport Corporation."

(3) the serial number 6 shall be substituted by the following serial number :—

"6. Carpet area of the proposed licence where consumption of wine will be allowed and sitting capacity provided at a time".

(4) the serial number 7 shall be substituted by the following serial number :—

"7. Whether the establishment has separate store room within proposed licensed premises for storage of wine and its area."

(5) the serial number 8 shall be substituted by the following serial number :—

“ 8. Total area of the proposed licensed premises.”

4. In form E-2 of the Schedule appended to the Special Permits and Licenses Rule, 1952—

(1) in the heading, the words “ hotel/restaurant/canteen/club ” shall be substituted by the words “ Licensee.”

(2) the words “ hotel/restaurant/canteen/club ” shall be substituted by the words “ licensed premises.”

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

G. J. RASAL,
Deputy Secretary to Government.